

د ولسي جرگې غړی او کانديد نورالحق علمي

سره د سور غر اوونيزی ځانگړی مرکه :

خپرونکی محمود رحمتی , 2010-08-23

د خپلو خلکو د آرامتیا، عزت او پرمختگ لپاره مبارزه کوم

پخوانی جنرال نورالحق علمي چې په تیرو پنځو کلونو کې د ولسي جرگې غړی و، دا ځل بیا له کندهار څخه راتلونکو پارلماني ټاکنو ته چې ټاکل شوي د روان لمریز کال د سنبلې میاشتې پر اووه ویشتمه نېټه تر سره شي، کانديد دی. د کندهار اصلي اوسېدونکی نورالحق علمي شاوخوا نهه شپېته کلونه مخکې په ۱۳۲۰ لمریز کال کې زېږېدلی، د کابل په حبیبيه ښوونځي کې یې تر دوولسم ټولگي زدکړه کړې او بیا یې په حربي پوهنتون کې پوځي زدکړې کړې دي. نوموړي د لوړو زدکړو تر حاصلولو وروسته د اردو د افسرانو روزونکی هم پاتې شوی دی. نورالحق علمي په نولس سوه او دوه اويا زېږدیز کال کې په امریکا کې د ارکانحرب تر کچې د نظامي دوکتورا معادل تحصیلات کړي دي. ښاغلي علمي په پوځي برخه کې چې د ده مسلکي رشته ده، د روسیې په پلازمېنه مسکو کې هم زدکړې کړې دي. ښاغلی علمي په دولت کې د کار کولو ډېره اوږده سابقه لري او شاوخوا پنځه کلونه یې په بېلابېلو دولتونو کې په ملکي او نظامي برخه کې دندې تر سره کړې دي. نوموړي د ملت د بابا اعلیحضرت محمدظاهر شاه له واکمنۍ نیولي، بیا د ډاکټر نجیب الله د واکمنۍ تر پایه پورې، دولتي دندې تر سره کړې دي. ښاغلي علمي یوولس کاله په کندهار کې په ملکي او نظامي برخه کې ماموریت کړی دی. نوموړی یو مهال د سوېلي حوزې تنظیمه رئیس و او د شپږو ولایتونو پوځي چارې یې اداره کولې او دغه راز نوموړی په دې حوزه کې د قول اردو قوماندان هم پاتې شوی دی. هغه وايي، د خپل ماموریت پر مهال له خپلو یا په اصطلاح د کندهار له خلکو ښې خاطرې لري او خورا ښه وخت یې ورسره تېر کړی دی. له نوموړي مو وپوښتل چې د خپلې واکمنۍ د مهال لږ تر لږه یوه کارنامه راسره شریکه کړي. هغه وویل: ((هغه مهال چې زه دلته تنظیمه رئیس وم، د کندهار خلکو جلب احضار یا په زور عسکري خدمت نه خوښاوه، نو هماغه و چې ما جلب احضار معاف کړ، بله جالبه دا ده چې هغه وخت چې مجاهدین د دولت پر ضد جنگېدل، مور د جگړې پر ځای له دیپلوماسي څخه کار واخیستی او سولې ته مو ترجیح ورکړله. یو وخت تر دېرشو

کلونو وروسته په لومړي ځل په کندهار کې مور د اختر لمونځ ادا کاوه، نو دا مجاهدین به بنار ته راغلل، زموږ پوستو ته به یې وسلې تسلیم کړې، لمونځ یې وکړ او بیا ولاړل.))

کله چې طالبان واکمن شول، ښاغلي علمي هیواد پرېښود، خو کله چې په ۱۳۸۰ لمريز کال کې د طالبانو واکمني ښکته شوه او د ولسمشر کرزي په مشرۍ لنډ مهاله حکومت واکمن شو، ښاغلي علمي هم د هغو کسانو په ډله کې و چې د ولسمشر کرزي او خلکو له لوري راوغوښتل شول. اوبیا د ملي یووالي او دیموکراسۍ د تحقق لپاره مبارزه پیل کړه. نورالحق علمي په تیرو پنځو کلونو کې د ولسي جرگې غړیتوب درلود. له نوموړي مو دا هم وپوښتل چې په تیرو پنځو کلونو کې ولس ته له خپلو کړو کارونو څومره خوښ دی او ایا لکه څنګه چې ښایي د خپلو موکلینو ږغ یې پورته کړی دی، که څنګه؟

ښاغلي علمي دا پوښتنه هم د یوې - دوو بېلګو په ورکولو خورا واضح ځواب کړه: ((لور سر لرل ښه دي، نه لور تعمیر. زه فکر کوم زه به لومړنی کس یم چې د خپلو خلکو د ځورېدنې پر مهال مې د هغوی ږغ پورته کړی، که ناحقه بمبار شوی، که ظلم شوی، که قانون مات شوی او که نورې ناخوالې رامنځ ته شوې دي، ما پر موقع د خپلو خلکو ږغ پورته کړی دی. ما په ولسي جرګه کې درې ځله د هیواد لپاره امنیتي طرح جوړه کړې، دا طرح نه یوازې د جرګې، بلکې د دولتي پوځي او امنیتي ارګانونو د تائید وړ هم ګرځېدلې ده. دا چې نه ده عملي شوې، دا د حکومت کمزوري ده او زموږ حکومت د خبرو حکومت دی، عمل کې کمزوری دی.))

ښاغلي علمي د کندهار د خلکو لپاره هم د خپل یوه کار یادونه وکړه او هغه د کندهار د زندان د زندانیانو د اعتصاب ماتول وو: ((ستاسو به یاد وي چې شاوخوا یو کال مخکې د کندهار د مرکزي زندان اووه څلوېښت تنو زندانیانو خپلې خولې تړلې وې او خوراک او څښاک یې نه کاوه. والي ورغی، ولایتي شورا غړي ورغلل، نور پلاوي ورغلل، خو ونه توانېدل چې اعتصاب مات کړي. بالاخره زه ورغلم، څلور ساعته له بنديانو سره ولاړ وم د خبرو په پایله کې مې چمتو کړل چې اعتصاب مات کړي، ما خپله د ځینو بنديانو خولې خلاصې کړې.))

ښاغلي علمي د ټول هیواد په ځانګړي ډول کندهار د روان ترینګلي حالت په اړه وویل چې د دغې ستونزې د هواري لپاره په کار ده چې د پوځي زور کارولو پر ځای له سیاسي هلو ځلو او خبرو اترو کار واخیستل شي. هغه همدا راز وویل چې د ستونزو د هواري لپاره اړتیا ده چې کار د کار اهل کسانو ته وسپارل شي او دا د نوموړي په باور، د ښه راتلونکي لپاره خورا مهمه ده.

ښاغلي علمي د یوې پوښتنې په ځواب کې وویل چې د خلکو د خدمت لپاره یې غوره بللې چې د ولسي جرګې غړی پاتې شي او د دویم وار لپاره ځان کاندید کړي. هغه زیاته کړه چې د خلکو د هڅونې په پایله کې یې د بیا کاندیداتوری پرېکړه کړې ده: ((زه د خلکو په خوښه د خلکو د خدمت لپاره کاندید شم، که خلک دا اوس راته ووايي چې کاندیداتوري پرېږده، دا اوس به انتخاباتي مبارزه پرېږدم، خو دا چې خلک وایي، باید مبارز پاتې شم او د خپلو خلکو د خدمت په لار کې هلې ځلې وکړم. خدمت وسیله غواړي او زه فکر کوم ولسي جرګه د خلکو د خدمت ښه مرجع ده.))

د نوموړي په وینا، په تېر کې یې هم د خلکو د عزت او ارامتیا لپاره هلې ځلې کړې او که بیا د ولسي جرګې غړیتوب تر لاسه کړي، بیا به هم د خپلو خلکو لپاره مبارزې ته دوام ورکړي. نوموړي له خلکو هم وپوښتل چې په راتلونکو ټاکنو کې د احتمالي درغلیو په مخنیوي کې مرسته وکړي.

د تېر ځل په ټاکنو کې خلکو ته اندېښنه پیدا شوې چې ښایي دا ځل هم پراخې درغلۍ وشي او د ولس د رښتینو استازو پر ځای زورواکي او هغه کسان چې واکمن بلل کېږي، د ولسي جرګې غړیتوب تر لاسه کړي. ښاغلي علمي وویل، د درغلیو په اړه یې ډېر اورېدلي او باور لري چې درغلي به کېږي، خو نوموړي دا هم وویل چې ولس کولای شي د هر ډول درغلیو مخنیوی وکړي. هغه وویل، له خلکو یې غوښتي چې د دیموکراتیکو ټاکنو د تر سره کېدو لپاره زمینه برابره کړي او چا ته موقع ور نه کړي چې ټګي برګي وکړي. نوموړي له دولته د درغلیو د مخنیوي وړاندیز ونه کړ او دا ښایي ځکه وي چې ده وېل، د اوسني دولت اساس پر درغلي ایښودل شوی دی. ښاغلي علمي همدا راز له خلکو

وغوښتل چې د صداقت، ايماندارۍ او وړتيا پر اساس رايې ورکړي او داسې انتخاب وکړي چې راتلونکي کې پښېمانې احساس نه کړي.

ځيني کانديدان د ولسي جرگې د غړيتوب د نه تر لاسه کولو په صورت کې پلان نه لري چې سياسي مبارزې ته دوام ورکړي او يا د خلکو د خدمت او د ناخوالو د هوارولو لپاره يو حرکت رامنځ ته کړي. خو بناغلی علمي له دا ډول کسانو څخه نه دی. نوموړي سورغر اوونيزې ته وويل چې که بريالی شي او که نه شي، خپلې مبارزې ته چې د خلکو خدمت کول دي، دوام ورکوي او دا مبارزه يې نه پخوا تر ولسي جرگې محدوده وه او نه به په راتلونکي کې يوازې تر ولسي جرگې محدوده پاتې شي. هغه وويل، د خپلو خلکو ارامتيا غواړي، د هغوی د پرمختگ لپاره کار کوي او هېله يې دا ده چې د هېواد روانو ناخوالو ته د حل موندلو لپاره د سياسي هلو ځلو ملاتړ راجلب کړي.

نورالحق علمي د کندهار د شاوخوا پنځه پنځوس تنو کانديدانو له ډلې دی چې د ولسي جرگې د غړيتوب تر لاسه کولو په موخه يې انتخاباتي مبارزه پيل کړې ده. کندهار په ولسي جرگه کې د استازو يوولس څوکۍ لري چې اته يې نارينه وو او پاتې درې هغه يې ښځينه وو ته بېلې شوي دي. ولسي جرگه چې د ملت خونه بلل کېږي، د ټول هېواد په کچه د استازو لپاره دوه سوه او نهه څلوېښت څوکۍ لري. د دغو څوکيو پنځه ويشت سلنه يې ښځينه استازو ته بېلې شوي دي. د نړۍ د بل هر هېواد په پرتله د افغانستان د پارلمان د ښځو سهميه زياته بلل کېږي. د هېواد له څلوردهرشو ولايتونو څخه ولسي جرگې ته شاوخوا پنځه زره او پنځه سوه تنه کانديدان دي، چې تر څلور سوه زيات يې ښځينه دي. د ولسي جرگې ټاکنې د سنبلې مياشتې پر اووه ويشتمه نېټه تر سره کېږي.